

Język Artystyczny

tom 16

Nowy (?) kanon (?)

Wokół Nagrody Literackiej Nike

Prace Naukowe

Uniwersytetu Śląskiego
w Katowicach
nr 3602

Język Artystyczny

tom 16

Nowy (?) kanon (?)

Wokół Nagrody Literackiej Nike

redakcja naukowa Artur Rejter

Redaktor serii: Językoznawstwo Polonistyczne
Bożena Witosz

Recenzent
Leonarda Mariak

Publikacja jest dostępna także w wersji internetowej:
Central and Eastern European Online Library
www.ceeol.com

Spis treści

	Wprowadzenie (Artur Rejter) / 7
Magdalena Hawrysz	Stylizacja językowa w powieści <i>Matka Makryna</i> Jacka Dehnela / 9
Artur Rejter	Literatura wobec dyskursu posthumanizmu. Na przykładzie prozy Olgi Tokarczuk / 27
Joanna Przyklenk Katarzyna Sujkowska-Sobisz	Doświadczenia lekturowe cyfrowego tubylca. Na przykładzie blogowej recepcji <i>Ksiąg Jakubowych</i> Olgi Tokarczuk / 49
Małgorzata Kita	Stylowy portret „przeiętej cioty” w pisarstwie Michała Witkowskiego / 77
Ewa Biłas-Pleszak	„Saksofon to świat” – językowy obraz instrumentów w <i>Traktacie o łuskaniu fasoli</i> Wiesława Myślińskiego / 103
Alicja Bronder	„?/od nowej strony?” – o intertekstualnym i intersemiotycznym wymiarze <i>Sońki</i> Ignacego Karpowicza / 119
Beata Kiszka	„Zwierzęcy” język nowej literatury na przykładzie powieści <i>Masakra</i> i <i>Nagrobek z lastryko</i> Krzysztofa Vargi / 135

- Ewa Sławkowa Andrzeja Stasiuka „dotyk świata”: z problemów struktury tekstu i stylu *Jadąc do Babadaq* / 155
- Joanna Przyklenk Miłośnicy światów równoległych. Reportażowe oblicza współczesnego kanonu lekturowego / 167
- Wioletta Wilczek Współczesna „mała ojczyzna”? Obraz Białegostoku i jego mieszkańców w reportażu Marcina Kąckiego *Białystok. Biała siła, czarna pamięć* / 189

Wprowadzenie

W 2017 roku mija dwudziesta rocznica ustanowienia i przyznania po raz pierwszy Nagrody Literackiej Nike. Można zaryzykować stwierdzenie, że jest to najpopularniejsza, jeśli chodzi o odbiór społeczny, nagroda literacka, a pozycje do niej nominowane i nagradzane cieszą się dużym uznaniem ze strony czytelników. Wyróżniani twórcy niejednokrotnie stają się niezwykle popularni, o czym świadczą zainteresowanie nimi ze strony mediów, a także znacząca frekwencja na spotkaniach autorskich. Często również można mówić o swoistej modzie na danego pisarza, poetę czy eseistę, który znalazł się w kręgu laureatów bądź nominowanych do nagrody. Nie brakuje również kontrowersji, które pojawiają się czasem w związku z wyróżnioną pozycją. Wszystko to powoduje, że postanowiliśmy się przyjrzeć wybranym autorom oraz ich tekstom z różnych perspektyw, stosując rozmaite metody badacze. Celem podstawowym był, często implicytnie wyrażany, namysł nad rolą Nagrody Literackiej Nike w procesie kształtowania gustów i nawyków czytelniczych Polaków, współtworzenie przez laureatów i nominowanych swego nowego kanonu literackiego. Myślimy tu jednak o kanonie niezinstytucjonalizowanym przykładowo wprowadzeniem danej pozycji na listę lektur szkolnych, a raczej o repertuarze tytułów, po które chętnie wszyscy sięgamy, czasem powodowani ciekawością, innym razem potrzebą weryfikacji oceny jury.

W niniejszym tomie zgromadzono teksty, w których przyjrano się twórczości różnych osób nagrodzonych lub nominowanych do Nagrody Literackiej Nike. Dla autorów interesujące były między innymi problemy stylizacji w wielowymiarowej i polifonicznej prozie Jacka Dehnela (Magdalena Hawrysz), a także wkład twórczości Olgi Tokarczuk do wyraźnie współcześnie się rozwijającego i ważkiego społecznie dyskursu posthumanizmu (Artur Rejter). Autorka *Biegunów* zainspi-

rowała również Joannę Przyklenk i Katarzynę Sujkowską-Sobisz, które podjęły się analizy odbioru monumentalnej powieści *Księgi Jakubowe albo Wielka podróż przez siedem granic, pięć języków i trzy duże religie, nie licząc tych małych* przez internetowych forumowiczów. W kontekście problematyki genderowej i queerowej na prozę Michała Witkowskiego spojrzała Małgorzata Kita. Ważny dla *Traktatu o łuskaniu fasoli* Wiesława Myśliwskiego świat muzyki oraz instrumentów muzycznych próbowała uchwycić w swym studium Ewa Biłas-Pleszak. Interesujący okazał się także aspekt intertekstualny oraz intersemiotyczny w *Sońce* Ignacego Karpowicza (Alicja Bronder). W artykule Beaty Kiszki został zaś poruszony problem motywów animalistycznych w wybranych powieściach Krzysztofa Vargi. Autorki przedstawionych artykułów sięgnęły także do tekstów reportażowych i reportaży bliskich. Nad pograniczną stylowo i gatunkowo prozą Andrzeja Stasiuka pochylała się w swym studium Ewa Sławkowa. Wśród analizowanych tekstów nie zabrakło także reportażu. Jego migotliwości i gatunkowym przemianom, odzwierciedlającym często współczesny kształt świata, poświęciła uwagę Joanna Przyklenk, natomiast Wioletta Wilczek opisała osobliwy obraz Białegostoku zawarty w reportażu Marcina Kąckiego.

Zarówno wybrana – zróżnicowana pod względem estetycznym, gatunkowym i dyskursywnym – twórczość, jak i metody zastosowane w zgromadzonych tekstach, poświadczają tezę o znaczącej dla badaczy wadze inspiracji autorów i dzieł wyróżnionych Nagrodą Literacką Nike lub do niej nominowanych. Jak widać, twórcy literatury wciąż starają się reagować na świat nas otaczający, komentować go, a nade wszystko stwarzać jego indywidualny i niepowtarzalny obraz.

Artur Rejter

Redakcja
Katarzyna Więckowska

Projekt okładki
Anna Krasnodębska-Okreglicka

Projekt layoutu i opracowanie DTP
Tomasz Gut

Korekta
Magdalena Cwajna

Copyright © 2017 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336
ISSN 0209-3731
(wersja drukowana)

ISSN 0208-6336
ISSN 2391-4319
(wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Nakład: 90 + 50. Ark. druk. 13.0. Ark. wyd. 13.5
Papier offset kl. III, 90 g.
Cena 20 zł (+ VAT)
Druk i oprawa „TOTEM.COM.PL Sp. z o.o.” Sp.K.
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław